

Ligtermoet en Ligtermoet

We zitten de laatste tijd nogal eens op internet op zoek naar momenten en gebeurtenissen uit de historie van Vriendenschaar. Het internet bevat steeds meer informatie en met enig speurwerk vind je van alles over onze vereniging en soms heel verrassend. Zaken die in onze vereniging enigszins bekend zijn, staan ineens met elkaar in verband. Recentelijk kwamen we door toeval terecht bij de stamboom van de familie Ligtermoet. Deze staat vol met familieberichten en verhalen en daarin kwam ook de naam van Vriendenschaar voor. En dan is de nieuwsgierigheid gewekt.

Wie de foto van het oprichtingselftal uit 1908 van onze vereniging, toen nog Victoria geheten, goed bekijkt ziet dat de spelers opgesteld zijn in de formatie: achterhoede – middenlinie – voorhoede. Midden in de middenlinie bevindt zich de speler, tot voor kort aangeduid met 'N. Ligtermoet'.

Dit is de oudste, niet eens meer echte foto van onze vereniging, die op 1 mei 1908 werd opgericht onder de naam: Victoria. Staande v.l.n.r. T.Smit, Teunis van Vugt, Nol de Jong, J.van Kampen, J. Moerenhout en met pet de scheidsrechter, de heer Speijer. Midden v.l.n.r. A.v.d.Hoeven, Klaas Ligtermoet en Willem Vink. Voor v.l.n.r. H.van Veen, J. Stam en C.Kok.

Van deze speler Ligtermoet was verder niks bekend, totdat diens kleinzoon Leo kort voor de viering van ons honderdjarig bestaan in 2008, ons een foto toezond waarop alleen de middenlinie van Victoria was te zien, met in het midden wederom N. Ligtermoet. Deze ontzettend aardige foto hebben we uiteraard in ons jubileumboek opgenomen. Inmiddels is ons duidelijk geworden dat de speler voluit heet: Nicolaas Cornelis, roepnaam Klaas. De laatste naam hebben we nu bij de foto's geplaatst.

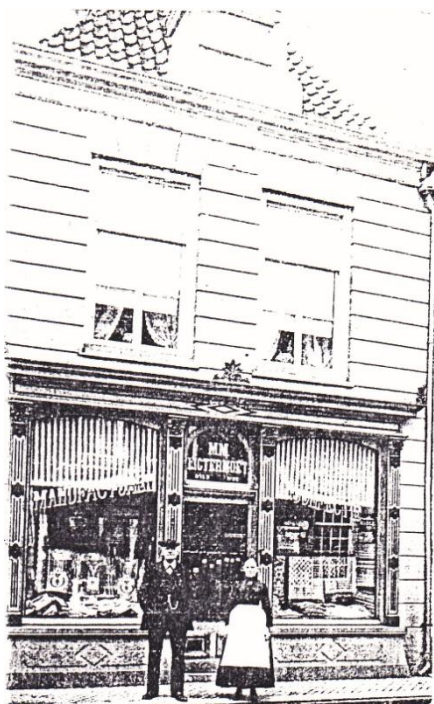

*De trotse middenlinie van Victoria in 1908.
V.l.n.r. A. v.d. Hoeven, Klaas Ligtermoet en
Willem Vink.*

Victoria speelde aanvankelijk op een weiland aan de overkant van de Lek, maar verhuisde in 1912 naar de Westersingel, waar op 31 augustus, toen was het Koninginnedag, het gemeentelijk sportpark met veel feestvertoon werd geopend. Verschillende voetbalclubjes, waaronder Victoria, mochten hier gaan spelen. De buurtbewoners waren niet altijd content met het sportterrein. Want zoals het ging, ballen werden buiten het veld geschoten en belandden dan in de achtertuin van de bewoners.

Sportpark Westersingel in vermoedelijk 1912. Ingekleurde ansichtkaart, waardoor duidelijk is te zien dat hier, in de rood wit gestreepte shirts, Victoria speelt. Het veld lag verschoven ten opzichte van de latere ligging. Rechts de huizen aan Westersingel; naar achteren toe de Lekdijkstraat.

Oude foto van de manufacturenzaak van Ligtermoet aan de Westersingel. Voor de deur Marinus Martinus Ligtermoet (geboren 1850) met zijn echtgenote Betty. Boven de deur de naam van de winkelier: M.M. Ligtermoet.

Een van die bewoners, met een manufacturenwinkel aan de Westersingel, ook een Ligtermoet, had een bloedhekel aan die ballen in zijn achtertuin. Hij dreigde die niet terug te geven aan de spelers die een bal kwamen ophalen. Dat leidde tot allerlei gejouw van de kant van de spelers en het mondde zelfs uit in een compleet scheldlied. In het jubileum boekje bij het zeventigjarig bestaan van Vriendenschaar in 1978 is het complete liedje afgedrukt, met dank aan Marius Hey, de toenmalige smid in de Zandstraat die het hele liedje nog kende.

Ligtermoet

Als des zondags ons kluppie
 Op het voetbalterrein weer oefenen gaat
 Dan vliegen de ballen over het hekkie
 En dan komme we steeds te laat
 Wie dit doet ? Wie dit doet ?
 Dat is Ligtermoet.
 Ligtermoet, Ligtermoet, zo gaat ie goed
 Krijgen we de ballen, nou dan kopen we weer goed
 Ligtermoet

*Scheldlied op
manufacturen-
handelaar
Ligtermoet.*

*Het lied is uiteraard
pas vanaf 1912
ontstaan.*

Je kunt je toch niet voorstellen dat deze Ligtermoet zo vijandig deed tegen Vriendenschaar terwijl er toch een Klaas Ligtermoet speler was van Victoria. Een zekere verklaring kunnen we nu halen uit de stamboom van de familie, waar we toevallig tegenaan liepen en waarvan Leo Ligtermoet de maker is.

Klaas Ligtermoet, de speler uit het elftal van Victoria, werd op 7 augustus 1892 in Culemborg geboren. Hij was dus nog geen zestien jaar toen Victoria op 1 mei 1908 werd opgericht. Vanaf zijn twaalfde! jaar was hij al sigarenmaker, evenals zijn vader, ook Klaas geheten. De Ligtermoets werkten bij de sigarenfabriek Dresselhuijs & Nieuwenhuijsen, waar de sigaren aanvankelijk nog met de hand werden gemaakt. Op een gegeven moment vertrekt 'onze' Klaas uit Culemborg en op 29 mei 1914 komt hij via Amsterdam in Beverwijk terecht. Daar komt hij te werken bij sigarenfabriek van de Gebroeders Majoor.

Sigarenbandje Dresselhuijs

Sigarenbandje Gebr. Majoor

Klaas ligt in Beverwijk in de kost bij de familie van Laar en zo komt hij in aanraking met hun dochter Mien (Wilhelmina Elisabeth). Uit de stamboomgegevens blijkt dat Mien al gauw zwanger wordt van Klaas en beiden op 15 oktober 1914 met elkaar huwen. Het kind wordt echter levenloos geboren. Later worden nog twee kinderen geboren, onder wie zoon Jan (1917).

In de stamboom staat dat Klaas voetballen als hobby had. Daarom wordt hij in Beverwijk lid van de bekende voetbalvereniging B.V.V. De Kennemers, vlakbij waar hij woonde. De Kennemers zijn op 28 december 1918 opgericht, dus zal Klaas het even zonder voetballen hebben moeten stellen.

*Het elftal van
De Kennemers uit
vroeger jaren;
Klaas Ligtermoet
staat overigens
niet op deze foto.*

Klaas voetbalt bij de Kennemers tot ongeveer 1925. Later heeft hij een seizoenkaart, waarmee hij de wedstrijden van De Kennemers bezoekt. Ook zijn zoon Jan en kleinzoon Leo en diens broer spelen later bij de jeugd van De Kennemers. Leo is nog steeds supporter.

*Klaas Ligtermoet en
zijn echtgenote Mien
bij hun vijftigjarig huwelijksfeest
in 1964*

Vanaf de vestiging van Klaas in 1914 in Beverwijk wordt deze plaats de 'bakermat' van de familie, want kinderen en kleinkinderen groeien ook op in Beverwijk. Klaas overlijdt ,hoogbejaard, op 94 jarige leeftijd op 12 juli 1986 te Beverwijk.

En nu die andere Ligtermoet, die van het liedje. Uit de stamboom blijkt dat dit de in 1850 geboren Marinus Martinus moet zijn. Het was een oom van onze Klaas. Deze Marinus Martinus was aanvankelijk koopman en raakte zodanig in goede doen dat hij een rij woningen aan de Westersingel kon laten bouwen. De manufacturenzaak aan de Westersingel dreef hij met zijn zoon, die ook Marinus Martinus heette (in 1873 geboren). De laatste was een volle neef van onze Klaas. Ze hadden dezelfde grootvader, die, hoe kan het bijna anders, ook nog eens Marinus Martinus heette (geboren 1824).

De kans dat een boze Marinus Martinus (die van 1850 of van 1873) oog in oog zal hebben gestaan met onze Klaas Ligtermoet, achten we niet zo groot. Mogelijk is Klaas al vóór 1912 uit Culemborg vertrokken en heeft hij niet actief gevoetbald op de Westersingel. We kunnen dat ook niet nagaan in de ledenlijsten die Vriendenschaar bezit. De oudste ledenlijst is namelijk uit 1915, het eerste jaar dat victoria, onder de nieuwe naam Vriendenschaar, in de grote Nederlandsche Voetbalbond ging spelen.

Voor zover we weten, woont er niemand in Culemborg meer met de naam Ligtermoet. Wel is de naam Ligtermoet in Culemborg bewaard gebleven. Want de eerste steen, gelegd bij de bouw van de woningen aan de Westersingel, is nog op nummer 29 te vinden.

De eerste steen werd gelegd door Maria, de dochter van Marinus Martinus (die van 1873). De eerste steenlegging vond plaats op 4 augustus 1908. Drie maanden voordien was Victoria opgericht. Het huis waarin de eerste steen is gemetseld, doet in niets meer denken aan het oorspronkelijke huis. Het huis anno 2013 is jaren geleden grondig gerenoveerd en uitgebreid. En de eerste steen op de foto is ook niet meer in de oorspronkelijke staat. Want tijdens de renovatie brak de eerste steen doormidden. Uit respect voor de geschiedenis heeft de eigenaar van het huis een nieuwe steen laten maken.

HJ

30 januari 2013